

Kielak, Bernard

Czesława Konopkówna (1925-1993)

Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego 7, 321-322

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

łęka 1987 (współautorstwo), „Wykorzystanie regionalnych źródeł archeologicznych w nauczaniu historii” [w:] Zeszyty Naukowe t. V 1991, s. 49-52.

Pozostawił po sobie również ideę i pierwsze prace przy utworzeniu Muzeum Archeologicznego w Sypniewie, założenia nowej ekspozycji archeologicznej w Muzeum Okręgowym, zaś głównie — pamięć, którą wszyscy pracownicy i działacze kultury winni Mu zachować.

BK

CZESŁAWA KONOPKÓWNA **(1925-1993)**

Czesława Konopkówna urodziła się 16 kwietnia 1925 r. we wsi Tatary, koło Kadzidla, jako najmłodsze dziecko Konstantego i Marianny Konopków. Szkołę podstawową ukończyła w Kadzidle. Lata wojny spędziła w rodzinnej wsi a pracę zawodową rozpoczęła w 1948 r. w przedszkolu w Tatarach. Z chwilą powstania spółdzielni cepeliowskiej „Kurpianka” w Kadzidle podjęła pracę w tej spółdzielni, gdzie przepracowała bez mała 30 lat. W „Kurpiance” sprawowała nadzór artystyczny nad wyrobami tego zakładu, zajmowała się też skupem od artystów ludowych wyrobów rękodzieła regionalnego.

W 1978 r. przeszła na rentę i przeprowadziła się do Ostrołęki, gdzie mieszkała do śmierci. Zmarła 12 maja 1993 r.

Należała do najwybitniejszych i najbardziej wszechstronnych artystek ludowych kurpiowskiej Puszczy Zielonej. Działalność artystyczną rozpoczęła jako mała dziewczynka. Od matki, sióstr i innych członków rodziny, uczyła się tkania, haftowania, wykonywania wyrobów szydełkowych, wycinanek jak też różnych przedmiotów plastyki obrzędowej: wypieków z ciasta, pisanek, palm i bukietów z bibuły, kierców, zabawek choinkowych i wielu innych. Wszystkie wyroby, oparte na tradycyjnym, rodzinnym wzornictwie, posiadały bardzo wysoki poziom artystyczny i znaczny indywidualizm twórczy.

Drogę artystyczną i uznanie w regionie, kraju i na świecie otworzył konkurs sztuki kurpiowskiej, zorganizowany w 1948 r. w Kadzidle (gdzie zajęła III miejsce) a następnie konkurs na wnętrze regionalne (1949 r.), gdzie bezapelacyjnie zajęła I miejsce. Urządzona na konkurs tradycyjna izba kurpiowska w rodzinnym domu przekształciła się samoistnie w małe muzeum regionalne, do którego zjeżdżały wycieczki z kraju i zagranicy. Artystka w kolejnych latach uczestniczyła w bardzo wielu konkursach i wystawach sztuki ludowej, zdobywając w tych konkursach zwykle jedną z głównych nagród. Oprócz przeglądów i wystaw własne umiejętności twórcze prezentowała na licznych targach i kiermaszach sztuki ludowej w kraju a także w różnych krajach Europy, Azji i Ameryki.

Jako jedyna dotychczas artystka kurpiowska miała wystawę indywidualną, która to wystawa była prezentowana w Warszawie, Krakowie i w Szwajcarii. W parze

z działalnością twórczą Konopkówny szła jej działalność społeczna. W momencie powstania przy Spółdzielni zespołu regionalnego została członkiem zespołu, prezentując na scenach kraju i Europy folklor puszczański.

Ponadto była inicjatorem i współorganizatorem wielu imprez regionalnych jak np. „Palma Kurpiowska”, „Kurpiowskie Dni Folkloru, była także inicjatorem utworzenia w Kadzidle małej placówki muzealnej (Izba Kurpiowska). Przez wiele lat była aktywnym członkiem Stowarzyszenia Twórców Ludowych pełniąc m.in. w latach 1968-1970 funkcję wiceprzewodniczącej Zarządu Głównego STL w Lublinie oraz w latach 1984-1993 prezesa Oddziału Kurpiowskiego STL w Ostrołęce, była też członkiem Towarzystwa Przyjaciół Ostrołęki.

Za swą działalność artystyczną, zawodową i społeczną otrzymała szereg odznaczeń i wyróżnień, do najbardziej znaczących należą: Nagroda państwowa III stopnia, Nagroda im. Oskara Kolberga, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, odznaki — „Za zasługi dla woj. warszawskiego”, „Za zasługi dla woj. ostrołęckiego”, „Zasłużony Działacz Kultury”.

Bernard Kielak

JÓZEF KULESZA (1904-1992)

Był postacią powszechnie znaną w Tłuszczu i okolicy z imienia i nazwiska, wszyscy pozdrawiali go na ulicy — bowiem w większości byli jego uczniami, budził respekt i powszechny szacunek.

Odejście tego wybitnego i cenionego nauczyciela, działacza kultury, założyciela Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Tłuszczańskiej, twórcy muzeum tłuszczańskiego, autora wielu opowiadań, poety, autora obszernych pamiętników, malarza, rzeźbiarza a przede wszystkim szlachetnego człowieka, stanowi dotkliwą stratę dla środowiska kultury województwa ostrołęckiego.

Przeszło 88 lat życia i 70 lat prowadzonej, nieprzerwanie, niemal do schyłku dni, pracy społecznej i twórczej kształtują postać zmarłego w Tłuszczu Józefa Kuleszy, członka i Prezesa Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Tłuszczańskiej oraz członka Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego. Postać tego działacza, zasłużonego także na niwie historycznej, oraz jego bogaty dorobek twórczy, dokumentowany liczbą ponad stu obrazów, które zdobią ściany tłuszczańskich mieszkań, biur i urzędów, kilkunastu albumów dokumentujących akwarelą współczesną architekturę okolicznych wsi, trzema tomami pamiętników biograficznych i innymi pracami, zasługują na wstępną charakterystykę rozważaną na kanwie ważniejszych faktów biograficznych Jego długiego żywota.